

MEMO / 17. maj 2013

FRA's LGBT-undersøgelse i EU

Dette er en kort oversigt over nogle af resultaterne. De vigtigste resultater med relevante grafer og opfattelser er indeholdt i "oversigtsrapporten". De fuldstændige resultater findes i rapporten om de vigtigste resultater.

1. Hvorfor og hvordan blev LGBT-undersøgelsen i EU gennemført?

FRA gennemførte en onlineundersøgelse af forskelsbehandling og hate speech mod LGBT'ere samt andre spørgsmål i alle EU-medlemsstater og Kroatien på grundlag af en anmodning fra Europa-Kommissionen. Undersøgelsen bestod af en omfattende empirisk dataindsamling og var målrettet personer i alle EU-medlemsstater og Kroatien på 18 år eller derover, som betragter sig selv som lesbisk, bøsse, biseksuel eller transperson. Der var adgang til den anonyme undersøgelse på alle 23 officielle EU-sprog (undtagen irsk) plus katalansk, kroatisk, luxembourgsk, russisk og tyrkisk. FRA udarbejdede undersøgelsen, som blev gennemført fra april til juli 2012 – på kontrakt med FRA efter et åbent udbud – af Gallup Europe i partnerskab med ILGA-Europe ([International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association](#)). ILGA-Europe, den europæiske paraplyorganisation, der repræsenterer LGBT-civilsamfundsorganisationer, støttede arbejdet via sine nationale eksperter.

Resultaterne afspejler oplevelserne blandt over 93 000 personer, som udfyldte spørgeskemaet. Selv om dataene ikke er repræsentative for alle LGBT'ere i EU, er dette antal en meget stor gruppe, og det er den hidtil langt største indsamling af empiriske oplysninger af denne art i Europa. Som den mest vidtrækkende og omfattende undersøgelse af oplevelser, der er rapporteret af LGBT'ere i EU og Kroatien, indsamler den en rimelig mangfoldighed af opfattelser, adfærd og holdninger fra LGBT-grupper, som muliggør en detaljeret analyse af dataene. Flere oplysninger findes i den [tekniske rapport](#).

2. Hvilke spørgsmål blev der stillet i forbindelse med undersøgelsen?

Respondenterne blev spurgt om deres oplevelser med forskelsbehandling, vold og chikane i forbindelse med beskæftigelse, uddannelse, sundhedsvæsen, sociale tjenester og på offentlige steder som f.eks. caféer og restauranter, banker og butikker. Spørgsmålene vedrørte rettigheder, der er beskyttet i henhold til EU-lovgivningen og andre internationale standarder. Hvis respondenterne kunne fortælle om oplevelser, blev der spurgt om yderligere enkeltheder. I spørgeskemaet blev respondenterne også spurgt om væsentlige dele af deres dagligdag, bl.a. deres vurdering af den offentlige holdning til LGBT'ere, LGBT'eres synlighed i det offentlige liv og negative reaktioner fra offentligheden. Transpersoner blev også stillet specifikke spørgsmål om adgangen til sundhedsydelse, der er specifikke for transpersoner, og deres erfaringer med at ændre kønsmarkøren i officielle dokumenter.

Desuden blev der i forbindelse med undersøgelsen indsamlet en stor mængde sociodemografiske data, f.eks. respondenternes uddannelsesmæssige baggrund, beskæftigelsesstatus, forhold og civilstatus, forældreskab og indkomst.

3. Hvor udbredt er forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet?

Omkring halvdelen af alle respondenter sagde, at de følte, at de personligt havde været udsat for forskelsbehandling eller var blevet chikaneret på grund af seksuel orientering i året forud for undersøgelsen. Især lesbiske kvinder (55 %), unge respondenter (i alderen 18-24 år) (57 %) og personer med de laveste indkomster (52 %) anførte, at de følte, at de personligt havde været udsat for forskelsbehandling eller var blevet chikaneret.

Én ud af fem af de respondenter, der havde været i **arbejde og/eller søgt arbejde** i året forud for undersøgelsen, følte, at de havde været udsat for forskelsbehandling. Blandt respondenter, der er transpersoner, var det én ud af tre. I alle lande, der indgik i undersøgelsen, havde to tredjedele af respondenterne været vidne til negative bemærkninger eller negativ adfærd over for en LGBT-kollega på arbejdspladsen.

En tredjedel af respondenterne anførte, at de følte, at de personligt have været udsat for forskelsbehandling på grund af, at de er LGBT'ere, på mindst ét af følgende områder: bolig, sundhedsvæsen, uddannelse, sociale tjenester og adgang til varer og tjenesteydelser.

4. Hvordan var skolelivet for LGBT-elever?

I deres skoletid, inden de fyldte 18 år, skjulte 2 ud af 3 LGBT-respondenter i skolen, at de var LGBT'ere. Mindst 60 % oplevede personligt negative bemærkninger eller negativ adfærd i skolen, fordi de var LGBT'ere, mens over 80 % af alle respondenter i hver LGBT-gruppe, og i hvert land, havde været vidne til negative bemærkninger eller negativ adfærd, fordi en skolekammerat blev opfattet som LGBT'er. To tredjedele sagde, at disse bemærkninger eller denne adfærd havde fundet sted ofte eller altid i deres skoletid. To tredjedele sagde også, at de ofte eller altid skjulte i skolen, at de var LGBT'ere. Dette var navnlig tilfældet med hensyn til bøsser og biseksuelle mænd.

5. Hvor udbredt er hate crime i forbindelse med LGBT'ere?

I de seneste fem år var 26 % af alle respondenter blevet angrebet eller truet med vold. Dette tal stiger til 35 % blandt respondenter, der er transpersoner. Af dem, der have oplevet vold i det seneste år, sagde 59 %, at det seneste angreb eller den seneste trussel om vold var sket, fordi de blev opfattet som LGBT'ere. I året forud for undersøgelsen havde 19 % været ofre for chikane, som efter deres opfattelse skyldtes, at de blev opfattet som LGBT'ere.

Hændelserne skete oftest udenfor på offentlige steder og blev begået af mere end én person, ofte mænd, som ofret ikke kendte. 7 % af de seneste voldelige episoder inden for det sidste år blev imidlertid begået af et medlem af ofrets familie eller husstand.

Omkring tre ud af ti af alle respondenter, der er transpersoner, sagde, at de havde været ofre for vold eller trusler om vold mere end tre gange inden for det seneste år.

6. Hvordan føler LGBT'ere sig behandlet af samfundet?

EU bygger på værdier som lighed og respekt, men alligevel følte tre fjerdedele af alle LGBT-respondenter, at forskelsbehandling på grund af en persons seksuelle orientering er udbredt i det land, de bor i. Andre eksempler på, hvad det vil sige at være LGBT'er, er bl.a.:

- 48 % er over for familiemedlemmer åbne om, at de er LGBT'ere, og 28 % er åbne over for ingen eller kun nogle få af deres venner. Kun 21 % er åbne over for deres arbejdskolleger eller skolekammerater.
- Næsten halvdelen af alle respondenter mener, at politikeres stødende sprog om LGBT'ere er udbredt i deres bopælsland.
- To tredjedele undgår at holde en partner af samme køn i hånden i offentligheden af frygt for at blive overfaldet, truet eller chikaneret i denne forbindelse. Dette tal er tre fjerdedele blandt mandlige respondenter, der er bøsser og biseksuelle.
- 50 % af alle respondenter undgår visse steder af frygt for at blive overfaldet, truet eller chikaneret på grund af, at de er LGBT'ere. Dette gælder navnlig offentlig transport, på gaden eller på andre offentlige steder og i offentlige bygninger.
- Af alle grupper anfører især transpersoner, at de føler, at de personligt har været udsat for forskelsbehandling eller oplevet vold.

7. Hvad kan der gøres for at forbedre ligestillingen og respekten for LGBT'ere?

Selv om EU-lovgivningen beskytter mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering inden for beskæftigelse, forekommer der stadig forskelsbehandling på dette område. Til imødegåelse heraf kunne EU anvende en række lovgivningsmæssige og politiske redskaber til at udvikle **systematiske initiativer til at bekæmpe forskelsbehandling** på grund af seksuel orientering og kønsidentitet. Medlemsstaterne bør ligeledes anvende undersøgelsesresultaterne til at videreudvikle, gennemføre og overvåge relevante politikker. EU-medlemsstater, der har indført specifikke LGBT-handlingsplaner eller integreret disse spørgsmål i nationale handlingsplaner for menneskerettigheder, kan anvende landespecifikke data til at videreudvikle deres foranstaltninger.

Den lige beskyttelse mod forskelsbehandling i alle EU-medlemsstater ville blive betydeligt forbedret, hvis **foranstaltninger vedrørende ikke-forskelsbehandling blev udvidet ud over beskæftigelsesområdet**. Med EU's foreslåede "horisontale direktiv" ville princippet om ligebehandling blive udvidet til at omfatte religion, tro, handicap, alder og seksuel orientering.

Med hensyn til skoleområdet bør medlemsstaterne arbejde hen imod at sikre et **skolemiljø, der er sikkert og trygt for unge LGBT'ere**, uden mobning og udelukkelse. Dette omfatter en bevidstgørelse blandt lærere og elever for at tilskynde til respekt og forståelse og for at lære, hvordan LGBT-spørgsmål kan gribes an i klassen, f.eks. ved at sikre, at objektive oplysninger om seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk indgår i læseplanerne og læreruddannelsen. Offentlige myndigheder og skoler bør også indføre og fremme politikker til bekæmpelse af homofobisk og transfobisk mobning.

Ifølge resultaterne anmelder LGBT'ere ofte ikke tilfælde af forskelsbehandling, da det efter deres opfattelse ikke vil ændre noget (60 % af respondenterne), eller de ikke ved, hvordan eller hvor de skal anmelde hændelserne (30 %). Næsten halvdelen af respondenterne havde ikke anmeldt tilfælde af hate crime, da de følte, at politiet ikke ville gøre noget. Sådanne mønstre fremgår af FRA's [arbejde med andre grupper](#) (f.eks. minoriteter og migranter). EU-lovgivningen og den nationale lovgivning bør beskytte mod homofobisk og transfobisk hate speech og hate crime. Kendskab til rettighederne og metoderne til at anmelde forskelsbehandling og hadmotiveret vold

bør fremmes. Medlemsstaterne bør også **tackle underrapportering** ved at støtte ligestillingsorganer og andre nationale klagemekanismer i deres indsats for at øge bevidstheden om forskelsbehandling og kendskabet til, hvad LGBT'ere kan gøre. Medlemsstaterne bør også uddanne retshåndhævende personale i, hvordan de kan reagere på LGBT-spørgsmål, eller tilskynde civilsamfundsorganisationer til at anmelde tilfælde på vegne af ofre. Data om hate crime, herunder med angivelse af motiverne til forbrydelsen, bør også registreres for at hjælpe medlemsstaterne med at træffe passende foranstaltninger. EU og medlemsstaterne bør også specifikt sætte fokus på og gøre homofobisk og transfobisk **hate speech og hate crime strafbart**.

8. Andet FRA-arbejde i forbindelse med LGBT'eres rettigheder

FRA indledte sit arbejde i forbindelse med grundlæggende rettigheder for LGBT'ere i 2007 på grundlag af en anmodning fra Europa-Parlamentet om at undersøge forskelsbehandling af LGBT'ere og homofobi i EU.

- I 2008 rapporterede FRA om [den retlige situation for LGBT'ere](#) i EU. Denne rapport blev [ajourført i 2010](#).
- I en rapport fra 2009 blev der set på [den sociale situation for LGBT'ere](#) i EU.
- I 2011 blev der offentliggjort en [sammenfatning af de socio-juridiske resultater](#), herunder en analyse af tendenser, udfordringer og lovende praksis, som pegede på forskellene i EU med hensyn til at beskytte mod forskelsbehandling af LGBT'ere.
- På nuværende tidspunkt er agenturet i gang med at [interviewe offentlige myndigheder og lærere, retshåndhævende personale og sundhedspersonale om LGBT'eres grundlæggende rettigheder](#) med fokus på beskæftigelse, uddannelse, sundhed, retshåndhævelse og offentlige politikker.

Resultaterne er [visualiseret online](#) og er indeholdt i to rapporter, der er tilgængelige på FRA's websted:

[EU LGBT Survey results: at a glance](#) (oversigt)

[Teknisk rapport](#)

FRA's arbejde i forbindelse med LGBT'eres rettigheder og relaterede publikationer findes på:

<http://fra.europa.eu/en/theme/lgbt>

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til FRA's medieteam:

E-mail: media@fra.europa.eu / Tlf.: +43 1 58030-858